

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Šternberk, Horní náměstí 5

Horní náměstí 5/167, 785 01 Šternberk

Identifikátor školy: 600 016 951

Termín konání inspekce: 23. – 26. únor a 1. – 2. březen 2004

Čj.:	m3-1059/04-05013
Signatura:	km2zx519

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium všeobecné, 79-41-K/801 Gymnázium všeobecné, 79-41-K/408 Gymnázium živé jazyky, 79-41-K/608 Gymnázium živé jazyky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 ke dni konání inspekce
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, matematika, fyzika, chemie, biologie, tělesná výchova ve studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium všeobecné, 79-41-K/801 Gymnázium všeobecné, 79-41-K/408 Gymnázium živé jazyky, 79-41-K/608 Gymnázium živé jazyky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 ke dni konání inspekce

Vzhledem k tematickému úkolu zaměřenému na posouzení výuky německého jazyka v našich školách jsou podmínky i průběh výuky předmětu v inspekční zprávě detailněji zpracovány.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Šternberk, Horní náměstí 5 je od 1. 4. 2001 příspěvkovou organizací Olomouckého kraje.

V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 31 647/02-21 ze dne 11. 2. 2003 jsou ve škole vyučovány studijní obory:

- ❖ 79-41-K/401 Gymnázium–všeobecné, délka studia 4 roky, forma studia denní
- ❖ 79-41-K/408 Gymnázium-živé jazyky, délka studia 4 roky, forma studia denní
- ❖ 79-41-K/608 Gymnázium–živé jazyky, délka studia 6 roků, forma studia denní, dobíhající
- ❖ 79-41-K/801 Gymnázium–všeobecné, délka studia 8 roků, forma studia denní

V době konání inspekce se ve dvaceti třídách vzdělávali 553 žáci. Stanovená kapacita školy nebyla překročena.

Výuka ve třídách se zaměřením na živé jazyky byla zahájena 1. 9. 1991 díky podpoře rakouského ministerstva školství. Žáci, kteří absolvují vzdělávací program se zaměřením na živé jazyky (německý jazyk), jsou připraveni nejen ke studiu na vysokých školách a univerzitách u nás, ale i v německy mluvících zemích. Získávají nejen všeobecné znalosti v rozsahu běžného gymnaziálního studia, ale i jazykové znalosti na úrovni všeobecné státní jazykové zkoušky z německého jazyka.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální zabezpečení výuky bylo posuzováno u všech povinných předmětů pro školní rok 2003/2004. Výuku zajišťuje celkem 48 učitelů včetně ředitele školy a jeho dvou zástupců. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou nesplňuje pět pedagogických pracovníků, z nichž tři získali vzdělání pro výuku na základní škole, jedna učitelka splňuje podmínky pouze odborné způsobilosti a jednomu vyučujícímu chybí pedagogická i odborná způsobilost pro kontrolovaný typ školy.

Ve školním roce 2003/2004 vyučuje předmět německý jazyk ve všech realizovaných studijních oborech stabilizovaný tým šesti plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků s příslušnou

aprobací. K jejich neustálému odbornému růstu přispívá každodenní kontakt s rodilou mluvčí, která je jednou z vyučujících uvedeného předmětu, vedoucí předmětové komise a zástupkyně ředitele školy.

V souladu s úkoly a prioritami plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků jsou vedením školy i předmětovou komisí podporovány, sledovány a oceňovány aktivity učitelů v oblasti dalšího vzdělávání. Odborné stáže a pobyty učitelů německého jazyka v zahraničí umožňuje mimo jiné garance rakouského ministerstva školství, které poskytuje škole již dlouhodobě také pomoc metodickou a materiálně-technickou.

Pravidla pro organizování činnosti školy i podrobně stanovené kompetence zaměstnanců všech kategorií určuje dokumentace zpracovaná jejím vedením (organizační řád, plán práce školy na školní rok 2003/2004 a plán kontrolní činnosti) a povinná dokumentace (školní řád a rozvrh hodin). Organizace činnosti školy tvoří provázaný a ucelený funkční systém, prověřovaný pravidelnými kontrolami včetně analýz a z toho plynoucích následných opatření. Významné místo v tomto systému zaujímají metodické orgány, které mají funkci orgánu poradního pro záležitosti organizační, didaktické a metodické, současně garantují pomoc začínajícím učitelům. Podílejí se významnou měrou na zjišťování výsledků výchovy a vzdělávání v jednotlivých vyučovacích předmětech. Mají prokazatelně pozitivní vliv na zdokonalování výchovně-vzdělávací práce školy.

Přenos informací uvnitř školy vychází ze zásad obsažených v organizačním řádu a v plánu školy na školní rok 2003/2004, který obsahuje také termíny porad na všech úrovních, včetně pedagogických.

Při své řídicí práci se vedení školy opírá o výše uvedené nástroje a promyšlený systém hmotného a morálního stimulování pracovníků. V zavedeném bodovém systému nejdůležitější roli zaujímá kvalita práce učitele ve výchovně-vzdělávacím procesu, kterou vedení školy posuzuje nejen na základě hospitační činnosti, ale také podle úspěšnosti žáků ve standardizovaných testech a výsledků přijímacího řízení na vysoké školy a univerzity.

Kontrolní a hospitační činnost je prováděna v plánovaných termínech v souladu se stanovenými kompetencemi. Její závěry jsou projednávány s každým pracovníkem a slouží jako podklad ke zlepšování stavu v oblasti personální. Výsledky kontrol jsou zobecňovány na jednáních pedagogické rady a v předmětových komisích.

Učitelé zpracovávají měsíční výkaz činnosti, jehož součástí je i sebehodnocení. Tento dokument slouží vedení školy jako jeden z dalších podkladů pro stanovení nadtarifních složek platu.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou i přes zjištěné nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostorové podmínky a materiálně-technické vybavení školy umožňují v plném rozsahu realizaci vzdělávacích programů.

Interiér školy působí důstojně a výchovně, výzdoba je kultivovaná a funkční. Na estetizaci pracovního prostředí školy byly použity zdařilé práce žáků i vyučujících a také dokumentace vypovídající o úspěších žáků a životě školy. Využívaným doplňkem podílejícím se na zvyšování

efektivity výuky jsou učební modely, přírodniny a nástěnné tabule instalované ve společných komunikačních prostorech.

Nové prostory pro výuku škola získala v roce 1997 rozsáhlými stavebními úpravami zdevastovaného objektu. Původní architektonické prvky byly respektovány a jsou do nich citlivě zakomponována technická zařízení odpovídající požadavkům na efektivní výuku.

Stabilně instalovaná technika v odborných pracovnách umožňuje flexibilní a efektivní využívání audiovizuálních materiálů.

Materiálně-technické zázemí v tomto objektu je pro výuku sledovaných předmětů vynikající, jsou zde umístěny odborné učebny biologie a chemie.

Z iniciativy žáků byly sklepní prostory této budovy zrekonstruovány a byl zde umístěn studentský klub, který si žáci sami spravují. Prostředí působí podnětně a je účelně využíváno pro relaxaci žáků v rámci mimoškolního vyžití.

Ve školním roce 2003/2004 se zlepšily prostorové podmínky pro výuku předmětu německý jazyk vybudováním třetí odborné jazykové učebny. V jazykových učebnách s podnětným prostředím probíhá většina vyučovacích hodin předmětu. Vhodné uspořádání žákovských pracovních míst, audiovizuální technika, prezentace žákovských projektů, obrazových a textových materiálů a map k reáliím německy mluvících zemí i mluvnických nástěnných přehledů přispěly k produktivitě sledované výuky a k podpoře její názornosti. Ve škole je k dispozici dostatek slovníků, alternativních studijních textů pro žáky i učitele, jsou odebírány časopisy v německém originále, v posledním období byla rozšířena sbírka učebních pomůcek o výukový software, s nímž se dosud příliš neworkuje. Nadstandardem v materiálně-technickém zázemí výuky německého jazyka je školní knihovna, jejíž základní knižní fond se sadami titulů klasické literatury, odbornými a encyklopedickými publikacemi a časopisy německy mluvících zemí byl vybudován s pomocí rakouského ministerstva školství, je dále průběžně doplňován a učitelé i žáky využíván. Ve všech studijních oborech byl žákům doporučen jednotný učebnicový soubor.

Pro výuku předmětu matematika je škola vybavena učebními pomůckami na velmi dobré úrovni.

Pro realizaci vzdělávacích cílů v předmětu fyzika má škola odpovídající prostory. Učebna určená především pro teoretickou výuku je účelně zařízena audiovizuální a výpočetní technikou pro efektivnější expozici učební látky i provádění demonstračních pokusů. V průběhu sledovaných hodin byla příkladně využívána. Fyzikální laboratoř je vhodně prostorově řešena, její vybavení však neumožňuje plně realizovat některé praktické činnosti žáků. Učebními pomůckami je předmět vybaven na přiměřené úrovni, která umožňuje plnit vybrané studijní obory.

Dvě učebny výpočetní techniky jsou využívány nejen pro výuku informatiky.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, aerobním sále a posilovně. Uvedené prostory jsou dostatečně vybaveny, ale svou velikostí působí stísněně a kladou značné nároky na organizaci výuky. Venkovní výuka je realizována na školním hřišti přímo v areálu školy. Vzhledem k tomu, že zde není možné plnit všechny cíle předmětu, využívá škola atletický stadion na periferii města. Materiální zázemí předmětu je dostatečně početné a pestré, jeho obnova je průběžná.

Žákům nižších tříd gymnázia škola poskytuje zdarma všechny potřebné učebnice, žáci vyšších tříd si mohou doporučené učebnice zakoupit nebo zapůjčit.

V návaznosti na dlouhodobou koncepci rozvoje školy dbá ředitel na údržbu všech objektů, modernizaci vybavení a především na jeho efektivní využívání ve výuce. Plánování v této oblasti je koncepční. Prioritní postavení má výstavba sportovní haly a vytvoření podmínek pro

počítači podporovanou výuku. Nákup učebních pomůcek a didaktické techniky je vždy konzultován s vedoucími předmětových komisí.

Občanskou veřejností jsou využívána zařízení pro tělesnou výchovu (tělocvična, venkovní hřiště, posilovna se saunou a sál pro aerobik). V rámci činnosti akreditovaného vzdělávacího centra jsou využívány počítače na proškolení pedagogů jiných škol.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávací programy vyučovaných studijních oborů jsou realizovány v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá dle učebních dokumentů schválených vzdělávacích programů, kterým odpovídají i úpravy provedené ředitelem školy. V posledních ročnících si žáci vybírají z volitelných předmětů, které slouží k profilaci žáků s ohledem na uvažovaný typ studia na vysoké škole, či univerzitě.

Specifikem studia na Gymnáziu Šternberk je obor 79-41-K/408 Gymnázium-živé jazyky. Délka studia trvá čtyři roky, studium je ukončeno maturitní zkouškou. V prvních dvou ročnících je výrazně posílena výuka německého jazyka tak, aby v dalších ročnících byli žáci schopni zvládnout výuku německé literatury, dějepisu a zeměpisu v německém jazyce. Ostatní předměty dle učebního plánu jsou vyučovány v českém jazyce, ale žáci jsou seznamováni s německou terminologií.

V dodržování osnov sledovaných předmětů nebyly zjištěny nedostatky.

Dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Výuka probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty studijních oborů.

Systém kontroly naplňování učebních osnov je vytvořen, probíhá plánovitě ve spolupráci s vedoucími předmětových komisí. Ředitel školy provádí dvakrát ročně analýzu výsledků, zobecněním se zabývá na jednáních pedagogické rady, případné nedostatky řeší individuálně.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin na školní rok 2003/2004 byl zpracován s výjimkou pondělního rozvrhu jedné třetiny žáků třídy 1.R (žáci mají o jednu vyučovací hodinu déle) v souladu s vyhláškou o středních školách. Didaktické a psychohygienické zásady skladba rozvrhu respektuje.

Práva a povinnosti žáků jsou vyváženým způsobem obsažena ve školním řádu, který obsahuje i ustanovení vztahující se k prevenci patologických společenských jevů včetně sankcí.

Informační systém vůči rodičům je zpracován, žádný z žáků zletilých neprojevil přání, aby rodiče nebyli informováni o jeho prospěchu a chování.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovné poradkyně vykonává zkušená učitelka, která absolvovala požadované specializační studium. Její pracovní náplň zahrnuje oblast informační, diagnostickou, metodickou, poradenskou a kontrolní. Prioritní postavení má diagnostická činnost chápaná ve smyslu prevence výchovných problémů, která je zaměřena na vytváření pozitivních vztahů při formování třídních kolektivů a která byla pozitivně hodnocena již při předchozí inspekci v roce 1999. Výchovná poradkyně uskutečňuje individuální pohovory s rodiči a žáky, kteří se dostali

do problémových situací (doloženo zápisy). Velmi úzce spolupracuje s třídními učiteli a školním psychologem.

Funkci metodika prevence sociálně patologických jevů vykonává další odborně vyškolený učitel, který spolu s výchovnou poradkyní organizují celou řadu tematicky zaměřených besed.

Z materiálů předložených ke kontrole vyplynula neformální a velmi svědomitá práce obou pedagogů.

Výchovná poradkyně a metodik prevence sociálně patologických jevů účinně zasahují do všech oblastí výchovné práce školy, výchovné poradenství přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura

Výuka probíhá plánovitě. V jejím průběhu učitelé sledovali jak splnění cílů vzdělávacích, tak výchovných. Učitelé kladli důraz na rozvoj vyjadřovacích schopností a dovedností, vedli žáky k dokonalejšímu ovládnutí spisovného jazyka a základů literární kultury. Využívali obsahu učiva k rozvoji mravních, estetických a volních stránek žáků. Učivo prezentovali v logických návaznostech na předchozí učební látku, obsah literárních hodin v souvislosti s politickým a společenským vývojem a v kontextu se světovou literaturou.

Z celkového počtu šesti učitelů splňuje jeden podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole. Průběh a výsledky vzdělávání nebyly touto skutečností negativně ovlivněny. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně.

Výuka předmětu probíhá v podnětném, esteticky upraveném prostředí kmenových učeben. Všichni žáci vlastní učebnice, s nimiž pracují ve vyučovacím procesu i při domácí přípravě. V současné době má škola nedostatek odborných jazykových příruček, které jsou pro výuku předmětu nezbytné. Využívány byly pouze ojedinele Pravidla českého pravopisu.

Učitelé v hodinách dodržovali obecné didaktické zásady. Základem výuky byl induktivní postup a využívání operačních postupů. V souladu s cílem a obsahem výuky uplatňovali učitelé ve výuce různé metody a formy práce (samostatnou práci, práci ve dvojicích, skupinovou práci, práci v plénu a frontální vyučování). Propojovali výuku s jinými vyučovacími humanitními a výchovnými předměty. V maturitním ročníku byl kladen důraz na encyklopedické znalosti a vědomosti, chyběla práce s literárním textem a propojenost s jazykovými složkami předmětu. Frontální způsob opakování gramatického učiva působil stereotypně a nepodporoval aktivní učení.

Vstupní motivace spočívala ve sdělení cíle hodiny a významu učiva vzhledem k celkovému obsahu předmětu. K průběžné motivaci sloužilo objektivní hodnocení výkonů žáků a využívání sebehodnocení.

Žákům byl poskytován dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru. Ve vzájemných vztazích mezi žáky a učiteli převažovala tolerance a smysl pro týmovou práci.

Podklady pro klasifikaci získávají učitelé formou ústního i písemného zkoušení, rozložení obou forem je stanoveno vnitřním klasifikačním řádem a je v českém jazyce a literatuře dodržováno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu německý jazyk

Při volbě prvního cizího jazyka přetrvává u žáků se vzdělávacím programem všeobecně zaměřeným nezáměr o vzdělávání se v německém jazyce. Předmět německý jazyk si zvolili žáci od 4. ročníku osmiletého studia se všeobecným zaměřením jako další cizí jazyk z nabídky tří cizích jazyků (v 1. – 3. ročníku se nevyučuje, tři hodiny týdně ve 4. – 6. ročníku, v 7. a 8. ročníku dotace navýšena o 2 hodiny semináře v německém jazyce). S tříhodinovou týdenní dotací je zařazen německý jazyk do učebního plánu 1. – 4. ročníku čtyřletého studijního oboru se všeobecným zaměřením. Výkazy o přihlášených a přijatých uchazečích jsou dokladem zájmu žáků o jazykově zaměřené studium, které jim poskytuje intenzivní výuku německého jazyka, čtyřleté studium a poslední rok dobíhající šestileté studium se zaměřením na živé jazyky, v prvních dvou ročnících se sedmi hodinami týdně, dále pak s pěti a čtyřhodinovou týdenní dotací. Tito žáci mají ve dvou vyšších ročnících vedenu výuku vybraných předmětů (německou literaturu, dějepis a zeměpis) v německém jazyce.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly sledovány ve všech realizovaných studijních oborech u všech šesti vyučujících. Jejich odpovídající pedagogická a odborná způsobilost se pozitivně projevila v efektivitě vzdělávání a výchovy žáků. Současnému pojetí cizojazyčného vyučování odpovídala zejména výrazně činnostní výuka ve třídách s jazykovým zaměřením.

Předmětová komise věnovala značnou pozornost celoročnímu kontinuálnímu rozvržení učiva mezi ročníky ve shodě s normativem učebních osnov, podle nichž byly vyučujícími stanoveny vzdělávací cíle sledované výuky. Promyšlenou organizací práce, připravenými učebními pomůckami a zpravidla i volbou účinných vyučovacích metod se je dařilo naplňovat. Praktickou znalost jazyka si žáci se zájmem i úspěchem osvojovali zejména ve vyšších ročnících, kde byla probíraná učební látka efektivně spjata s výchovnými cíli vedoucími k rozvoji a formování osobnosti. Vyučující funkčně střídali frontální, skupinové a individualizované formy práce, vhodně uplatnili aktivizující soutěživé prvky, zajistili zvukovou názornost vedením výuky v německém jazyce i používanou didaktickou technikou, účelně pracovali s učebnicemi a dalšími materiály. Ojedinele převažovaly ve výuce nevhodné gramaticko-překladové formy práce s důrazem na mechanické probírání mluvnického učiva, které žáky neaktivizovaly ani nesměřovaly k rozvíjení jejich řečových kompetencí, zde nebyly zařazeny kooperativní činnosti.

Vytvořením partnerského prostředí a účinnými motivačními postupy s uplatněním mezipředmětových vazeb i žákovských zkušeností, vědomostí a dovedností byl získán zájem a trvalá pozornost žáků většiny jazykových skupin. Pracovní tempo bylo přiměřené, žákům byla poskytována zpětná vazba o jejich úspěšnosti, v části výuky však chybělo pozitivní hodnocení výkonu, případně i dílčího pokroku žáků, povzbuzení a pochvala.

Do celoročního plánu vzdělávání v německém jazyce v jednotlivých ročnících jsou zařazeny pravidelně organizované zahraniční exkurze do německy mluvících zemí. Pozitivní výsledky výuky i mimoškolních aktivit se dlouhodobě projevují v úspěšnosti žáků při soutěžích a olympiádách v okresním, regionálním, republikovém i mezinárodním měřítku a vysokou úspěšností při státních jazykových zkouškách a zkouškách rakouského jazykového certifikátu. Žáci školy se výrazně prezentují i v rámci mezinárodních projektů a grantů (Comenius, Česko-německý fond budoucnosti, granty Nadace Roberta Bosche, internetový projekt Siemens 2004, projekt Salzburškého magistrátu 2003 „Traditionen der Voelker“ aj.).

Výuka předmětu německý jazyk ve třídách studijního oboru se zaměřením na živé jazyky měla výrazné činnostní pojetí, průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

Ve třídách všeobecného zaměření jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Výuka předmětu je zajištěna vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost společně s jejich velmi dobrou přípravou na výuku měla pozitivní dopad na výslednou kvalitu hodnocení průběhu výsledků výchovy a vzdělávání předmětu.

Na logickém rozvržení učiva do jednotlivých ročníků provedeném v souladu s učebními dokumenty se podílela předmětová komise matematiky. Výuka je realizována v souladu se zpracovanými plány.

Materiální podpora vyučování odpovídala obsahu učiva i zásadě názornosti. Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, které působily esteticky.

Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně, vyučovací čas byl efektivně využíván. Z organizačních forem převládalo funkčně zařazené frontální vyučování. Při výuce bylo dbáno na názornost, byl ponechán dostatek času na pochopení a procvičování učiva i prostor pro samostatné a aktivní učení. Většinou promyšlený způsob ověřování pochopení učiva vedl žáky k pochopení vztahů a souvislostí. Žáci vhodně spolupracovali při kontrole správnosti výsledků, ojediněle prováděli i sebehodnocení. Prostor pro samostatné a aktivní učení byl ve většině hodin vytvořen, žáci zpravidla mohli pracovat vlastním tempem. V případě potřeby volili učitelé individuální přístup. Pozitiva dále spočívala v častém poskytování efektivní zpětné vazby, v práci s chybou a ve vyžadování zdůvodňování postupu při řešení úloh. Prostor pro názory žáků a případné alternativní postupy řešení úloh byl vytvořen, nové učivo a složitější úlohy byly vhodně vyvozovány společně s učitelem. Cílený motivační úvod byl pozorován pouze v některých vyučovacích hodinách, motivační funkce hodnocení výkonu žáků byla využita jen ojediněle, případná klasifikace byla vždy zdůvodněná.

Úloha aktualizace probíraného i procvičovaného učiva byla v mnoha případech podceněna, dovednost aplikovat učivo do praxe byla u žáků pěstována jen minimálně. Vhodné uplatnění mezipředmětových vztahů bylo zaznamenáno jen ojediněle.

Učitelé projevovali většinou dobré verbální schopnosti a pozitivní přístup k žákům. Klima ve třídách bylo pracovní, přátelské, žáci nebyli vystavováni stresovým situacím, většinou pracovali aktivně. Jejich řečové vyjadřovací schopnosti byly úspěšně rozvíjeny pouze některými vyučujícími. Hlediska psychohygiene byla v průběhu výuky respektována jen částečně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Personální podmínky pro výuku předmětu jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vynikající.

Na rozvržení obsahu učiva pro jednotlivé ročníky se významně podílela předmětová komise, která garantuje, že naplánované učivo odpovídá učebním osnovám, že je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky a že nedochází k obsahové duplicitě.

Většina sledovaných vyučovacích hodin probíhala v učebně účelně vybavené audiovizuální a výpočetní technikou, která byla v průběhu výuky učiteli efektivně využívána.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Výběr, sled i množství informací byly přiměřené, učitelé předkládali učivo žákům věcně správně, srozumitelně a v logických souvislostech. Dostatek prostoru byl ponechán aktivnímu zapojení žáků do výuky, nové učivo bylo vyvozováno společně se žáky na základě jejich předchozích znalostí a dovedností. V části výuky bylo zaznamenáno neefektivní využití času při práci jednoho žáka u tabule. Celkově byla výuka názorná, zařazené demonstrační pokusy zvyšovaly efektivitu expozice učiva. Účelně byla využívána diskuze o možných řešeních daného problému

a reálném využití sledovaného jevu. Klasifikace žáků byla objektivní, byly zohledňovány jejich individuální schopnosti. Při komunikaci byla respektována osobnost žáka, výuka probíhala v pozitivní atmosféře.

Nepříznivý dopad na aktivitu i zájem žáků v části sledované výuky měla nízká aktualizace učební látky i nevyužití průběžného motivujícího slovního hodnocení výkonů žáků. Závěrečné shrnutí učiva bylo prováděno jen ojediněle, na rozvoj řečových vyjadřovacích dovedností žáků dbali důsledně jen někteří vyučující. Psychohygienu výuky byla na průměrné úrovni.

Laboratorní práce, přehledně zpracovány pomocí výpočetní techniky, byly zařazovány v návaznosti na probírané učivo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech biologie a chemie

Výuku obou předmětů zajišťují učitelky s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Úplná kvalifikovanost vyučujících se pozitivně projevila ve vysoké odbornosti výuky.

Všechny vyučovací hodiny byly připraveny, výuka byla z hlediska obsahu a rozsahu účelně řízena a směřována ke splnění stanovených výukových cílů, které byly srozumitelně formulovány a realizovány nenásilnou formou. Zařazení učebních celků do tematických plánů je provedeno v souladu s učebními osnovami.

Většina vyučovacích hodin měla klasickou strukturu s převahou frontálních postupů při dominanci vyučujících, společná činnost byla realizována formou řízených rozhovorů, při nichž byly poznatky vyvozovány na základě předchozích znalostí žáků. Vyučovací metody byly vhodně volené vzhledem k probíranému tématu, věku a úrovni žáků. Učivo bylo předkládáno v logických souvislostech, věcně správně a srozumitelně, bylo vyvozováno za spoluúčasti žáků, aby získané poznatky mohli aplikovat a jejich vědomosti tvořily ucelený systém. Vysoce erudovaný výklad náročného učiva ve třídách nejvyššího ročníku byl vhodnou přípravou ke studiu na vysoké škole. Nižší efektivitou se vyznačovaly vyučovací hodiny, v nichž převládal verbální projev vyučujících a žáci byli postaveni do role pasivních posluchačů.

Žákům nejvyšších ročníků je umožněno prohlubovat a zdokonalovat své znalosti ve volitelných předmětech semináře z biologie a chemie. V rámci kvalitní přípravy škola nabízí semináře z obou předmětů jako nepovinné předměty. Zájemci mohou navštěvovat tři ustavené kroužky chemie a jeden kroužek biologie.

Výuka byla velmi dobře připravena i po stránce materiální, probíhala v odborných pracovnách, které svým uspořádáním a vybavením vytváří optimální pracovní podmínky. Efektivitu vyučovacích hodin zvyšovalo cílené používání názorných pomůcek a účelné zapojení didaktické techniky.

Osvojování dovedností spojených např. s pozorováním průběhu prováděných chemických reakcí nebo při mikroskopování bylo sledováno při prováděných cvičeních v laboratořích. Cvičení mají činnostní charakter a jsou realizována formou dvouhodinových bloků ve třídách dělených na skupiny.

Ve třídách byla příznivá pracovní atmosféra, mezi učitelkami a žáky byl patrný oboustranně příznivý vztah vytvářející vhodné podmínky pro práci.

V průběžném vyhodnocování převažovalo pozitivní posilování. Pozitivem byla diskuze nad výsledky výuky a zdůvodněná klasifikace.

Výuka obou předmětů je vhodně doplňována zařazováním odborných exkurzí a účastí žáků v soutěžích a olympiádách různých kategorií. Příkladem práce s talentovanými žáky je vítězství žáka v okresním a krajském kole chemické olympiády a úspěch v celostátním kole.

Žákům nejvyšších ročníků je umožněno prohlubovat a zdokonalovat své znalosti ve volitelných předmětech semináře z biologie a chemie. V rámci kvalitní přípravy škola nabízí semináře z obou předmětů jako nepovinné předměty. Zájemci mohou navštěvovat tři ustavené kroužky chemie a jeden kroužek biologie.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech biologie a chemie měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Vzhledem k tomu, že školní hřiště neumožňuje plnění všech vzdělávacích cílů, je škola nucena využívat atletický stadion na periferii města, což vyžaduje organizaci výuky v dvouhodinových vyučovacích jednotkách.

Předmět vyučuje pět plně kvalifikovaných pedagogů.

Cíle hospitované výuky, respektující dovednosti žáků i materiální podmínky školy, korespondovaly s učebními osnovami. Při prezentaci učiva převažovala účelná frontální forma doplněná individuální korekcí chyb, realizovaná proudově i ve skupinách, s přiměřeným pracovním tempem a pestrým střídáním činností směřujících k požadované fyziologické účinnosti. Žáci byli průběžně motivováni především pochvalou.

V části sledované výuky, organizačně náročné, ale precizně propracované, dominovaly moderní aktivizační postupy vedoucí k promýšlení příčinných souvislostí při tvorbě pohybových řetězců, důraz byl kladen na osobnostní rozvoj žáků, jejich kreativitu a kooperaci, probíhalo zde hodnocení spolužáků i sebehodnocení. U třídy se zaměřením na živé jazyky měli žáci možnost si rozšiřovat slovní zásobu o terminologické výrazy v německém jazyce prezentované vyučující.

Absence závěrečného protažení a uklidnění, chybějící zhodnocení vytyčených cílů, zúžení vstupní motivace na sdělení cíle vyučovací jednotky, drobné terminologické nepřesnosti a v některých případech aplikace méně efektivní organizační formy patřily k dílčím nedostatkům hospitovaných hodin.

Bezproblémová komunikace vyplývala ze vzájemného respektování obou stran.

Materiální podpora výuky byla v dostatečném množství, ne vždy však v patřičné kvalitě.

Hodnocení úrovně dovedností probíhalo pravidelně podle předem známých kritérií, žáky nestresovalo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systém zjišťování výsledků vzdělávání je vedením školy účelně zaveden a účinně napomáhá ke zvyšování kvality vzdělávání a výchovy. Opírá se jednak o vlastní nástroje zjišťování úrovně poskytovaného vzdělávání (např. analýza úspěšnosti absolventů při přijímacím řízení na vysoké školy, hodnocení prospěchu tříd za jednotlivá klasifikační období, vyhodnocení kontrolních prací v rámci předmětových komisí, hospitační činnost, rozbor dotazníků pro žáky) a jednak také o externí nástroje srovnání dosažených výsledků v rámci republiky (standardizované testy). Výsledky jsou vedením školy pečlivě analyzovány, v případě negativních zjištění jsou přijímána patřičná opatření.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Současně s kompletní inspekcí byla provedena tematická inspekce s názvem „Výuka německého jazyka na základních a středních školách“.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol souhlasí s údaji ve zřizovací listině.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 31 647/02-21, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2003
2. Úplné znění zřizovací listiny č. j. 962/2001 příspěvkové organizace Olomouckého kraje, jak vyplývá ze změn provedených dodatky č. 1 až 3
3. Kritéria pro poskytování osobních příplatků
4. Inspekční zpráva čj. 134 171/99-05058
5. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2002/2003
6. Personální dokumentace-doklady o vzdělání všech pedagogických pracovníků včetně ředitele školy
7. Náplně práce statutárního zástupce ředitele školy, zástupkyně ředitele školy, výchovného poradce, vedoucích předmětových komisí a třídních učitelů
8. Plán personálního rozvoje, další vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004
9. Organizační řád na školní rok 2003/2004
10. Školní řád na školní rok 2003/2004
11. Plán práce na školní rok 2003/2004
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2003/2004
13. Učební dokumenty: generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT čj. 20 594/99-22, učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT čj. 20 595/99-22, učební osnovy schválené MŠMT čj. 20596/99-22, učební plány pro výuku se zaměřením na živé jazyky schválené MŠMT čj. 10 912/96-21, čj. 11 205/99-22
14. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004
15. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004
16. Výkaz o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři Škol (MŠMT) V7-01 k 30. září 2003
17. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
18. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004
20. Tematické plány sledovaných předmětů

21. Plány a protokoly z jednání předmětových komisí sledovaných předmětů za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
22. Výkazy o přihlášených a přijatých uchazečích do 1. ročníku studia podle stavu k 10. června 2002 a k 10. června. 2003
23. Přehledy o zahraničních aktivitách školy spojených s výukou německého jazyka a dalších zahraničních kontaktech, pobytech, stážích a mezinárodních projektech
24. Přehledy o účasti a úspěšnosti při státních jazykových zkouškách z německého jazyka a zkouškách rakouského jazykového certifikátu OSD a v soutěžích a olympiádách v německém jazyce
25. Hodnocení prospěchu tříd za klasifikační období ve školních rocích 2002/2003 a 2003/2004
26. Namátkově vybrané laboratorní práce z fyziky a čtvrtletní práce z matematiky za školní rok 2003/2004
27. Namátkově vybrané kontrolní práce z českého jazyka a literatury a německého jazyka

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti příznivé. Vysoká aprobovanost učitelů a skladba úvazků se pozitivně odrazily v průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy sledovaných předmětů.

Organizace činnosti školy spolu s kontrolou tvoří provázaný systém, v němž významnou roli hrají metodické orgány. O funkčnosti kontrolního systému svědčí plnění učebních dokumentů ke dni konání inspekce.

Učební prostředí s účelným vybavením, podnětnou a estetickou úpravou i materiálně-technické zázemí umožňují realizovat ve sledovaných předmětech stanovené cíle vzdělávacích programů.

Zvolené metody a formy práce ve sledovaných předmětech (český jazyk a literatura, německý jazyk, matematika, fyzika, chemie, biologie a tělesná výchova) odpovídaly věku a schopnostem žáků, výukovým cílům i charakteru učiva. Učitelé dodržovali didaktické zásady a zařazovali do výuky motivační prvky. Ve vyšších ročnících převažoval odborný výklad, méně bylo podporováno aktivní učení žáků. Vztahy mezi učiteli a žáky byly v době konání inspekce bezproblémové.

Kvalita výuky německého jazyka ve třídách se zaměřením na živé jazyky byla příkladná, motivačně na žáky působí i spolupráce školy se zahraničními partnery, četné školní i mimoškolní aktivity.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Michal Kalabis	PaedDr. Michal Kalabis v. r.
	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Mgr. Zdeněk Krejčířík v. r.
	Mgr. Zonna Němcová	Mgr. Zonna Němcová v. r.
	Mgr. Viktor Verner	Mgr. Viktor Verner v. r.

V Prostějově dne 15. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. března 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Hackenwald	Mgr. Jiří Hackenwald v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.: ČŠI, Mgr. Dagmar Raisová, Západní 72. 796 04 Prostějov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-04-15	m3-1095/04-05013
Zřizovatel	2004-04-15	m3-1096/04-05013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.